

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Comarnițcaia Elena în numele părții vătămate Furtuna Ana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

Clocicov Ion XXXXXX, născut xxxxxx,
originar din s.Xxxxxxxx, r-nul XXXXXX,
domiciliat în mun.Xxxxxxxx,
str.XXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 22.11.2015 - 28.12.2015,
23.05.2016 - 25.11.2016
2. Instanța de apel: 21.01.2016 - 01.04.2016,
14.12.2016 - 04.04.2017,
3. Instanța de recurs: 08.11.2017 - 29.11.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 28 decembrie 2015, Clocicov Ion a fost liberat de răspunderea penală în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal și tras la răspundere contravențională, aplicându-i amendă în mărime de 150 unități convenționale.

A fost încasate în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 179,07 lei.

2. Împotriva sentinței au declarat recursuri procurorul și avocatul C.Iachimov în numele părții vătămate.

3. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, au fost admise recursurile procurorului și a avocatului C.Iachimov în numele părții vătămate, casată sentința primei instanțe cu dispunerea rejudecării cauzei penale, în alt complet de judecată.

4. Prin sentința Judecătoriei Militare din 25 noiembrie 2016, Clocicov Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal la muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 120 ore, cu executarea de la 2 la 4 ore pe zi.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Clocicov Ion în beneficiul părții vătămate Furtuna Ana a prejudiciului material în sumă de 8830,26 lei și a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

5. Prima instanță examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Clocicov Ion, la 01 martie 2015, ora 13.00, a intrat în ap.xx din str.xxxxxxxxxxxxxxxxx, mun.Xxxxxxxx, unde între el și soția Furtuna Ana s-a iscat un conflict verbal, în timpul căruia, Clocicov Ion a apucat-o cu mâinile de umeri, a îmbrâncit-o și împins-o de la el, în rezultatul căreia Furtuna Ana s-a lovit de pervaz, masă și taburet cu mâinile și

picioarele, în urma insultelor aduse de inculpat, Furtuna Ana a încercat să apeleze poliția de la telefonul său mobil, drept urmare Clocicov Ion, nereușind să-i i-a telefonul mobil din mână, i-a aplicat mai mult de 3 lovituri cu mâinile în diferite regiuni ale capului, de la ce ultima a căzut, pierzându-și cunoștința.

În rezultatul acțiunilor violente ale lui Clocicov Ion, părții vătămate Furtuna Ana i-au fost cauzate suferințe fizice manifestate prin vătămări corporale ușoare, traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală, echimoze în regiunea feței, brațului și genunchiului stâng.

6. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul, avocatul E.Comarnițcaia în numele părții vătămate A.Furtuna și inculpatul, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa de 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, în baza art.90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 1 an, cu admiterea acțiunii civile, invocând că prima instanță, la stabilirea pedepsei, nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, neținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite; - instanța la individualizarea pedepsei penale nu a luat în considerație prevederile art.75 Cod penal; - neîntemeiat a fost redus quantumul acțiunii civile înaintate de partea vătămată;

- avocatul în numele părții vătămate A.Furtuna, casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă acțiunea civilă integral, pe motiv că chiar dacă la materialele cauzei este cererea inculpatului, prin care solicită examinarea cauzei în procedură simplificată, acesta nu-și recunoaște vina în totalitate; - gravitatea faptei comise depășește asprimea pedepsei aplicate, astfel că inculpatul nu va putea executa real pedeapsa stabilită, deoarece dânsul lucrează de la ora 08.00 până la 17.00;

- inculpatul, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că anterior nu a fost condamnat, are loc permanent de trai, are la întreținere doi copii minori, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară, astfel consideră oportun aplicarea unei pedepse mai blânde.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, au fost admise apelurile:

- inculpatului I.Clocicov cu încetarea procesului penal în privința lui Clocicov Ion în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, prevăzut la art.60 Cod penal;

- avocatului E.Comarnițcaia în numele părții vătămate, cu casarea sentinței în latura civilă în partea încasării prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încasat de la Clocicov Ion în beneficiul părții vătămate Furtuna Ana, prejudiciu moral în mărime de 50 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei. În rest, dispozițiile sentinței contestate au fost menținute.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc prin declarațiile inculpatului I.Clocicov, care și-a recunoscut vina, a părții vătămate A.Furtuna, a martorului A.Clocicov; rapoartele de expertiză medico-legală nr.1062 din

15.05.2015.

Totodată, instanța a considerat oportun încetarea procesului penal în privința inculpatului I.Clocicov în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție, în temeiul art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, deoarece din ziua săvârșirii infracțiunii, care face partea din categoria celor ușoare - 01 martie 2015, au expirat 2 ani de zile.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, instanța de apel a conchis că aceasta urmează a fi admisă parțial, deoarece prima instanță corect a dispus încasarea prejudiciului material în mărime de 8830,26 lei din contul inculpatului, dat fiind faptul că doar suma respectivă a fost probată prin bonurile de plată, și anume: preparatul medical draj.Benevron BF prescris de medic, valoarea căruia constituie 242,26 lei, serviciile de asistență juridică în sumă totală de 7700 lei, conform bonurilor de plată seria XL nr.553357 din 26.02.2016, în sumă de 2700 lei, XL nr.553410 din 14.06.2016, în sumă de 2000 lei, copia contractului de asistență juridică nr.08/09 din 08.09.2016, în sumă de 3000 lei; copii-xerox în sumă de 288 lei; cheltuielile pentru efectuarea raportului psihologic din 24.10.2016, în sumă de 600 lei.

Instanța de apel, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral, a ținut seama de toate circumstanțele cauzei, de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice suportate de partea vătămată, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, concluzionând că suma de 50000 lei va avea efect compensatoriu pentru partea vătămată.

La fel, a considerat oportun de a încasa suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la examinarea cauzei în instanța de apel.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul E.Comarnițaia în numele părții vătămate A.Furtuna care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia în partea laturii civile cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie încasat de la inculpat prejudiciul material în sumă totală de 24810,45 lei, suma de 3500 lei pentru procedurile ce urmează să la efectueze partea vătămată și prejudiciul moral în sumă mai mare de 50000 lei, stabilit de instanța de apel, invocând că instanța nu a reținut probele prezentate de partea vătămată referitor la pagubele pricinuite de către inculpat; - instanța a stabilit încasarea unui prejudiciu moral insuficient, deoarece partea vătămată a fost afectată psihologic, necesită tratamente medicale frecvente și are la întreținere 2 copii minori.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Din textul recursului se observă că autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând hotărârea instanței de apel în latura civilă, referitor la cuantumul prejudiciului material și moral încasat de la inculpat.

În ce privește dezacordul recurentului cu cuantumul prejudiciului moral dispus spre

încasare de la inculpat în folosul părții vătămate în mărime de 50000 lei, Colegiul penal reține următoarele.

Potrivit art.1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Colegiul penal atestă că, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, instanța trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: - importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, onoarea, demnitatea etc.); - nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (pricinuirea vătămării corporale, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); - felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei, inclusiv sunt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Instanța de recurs ține să enunțe că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Colegiul penal reține că, deși este cert că partea vătămată a suferit anumite prejudicii morale, totuși cuantumul despăgubirii prejudiciului moral solicitat de la inculpat este excesiv de mare, concluzie ce rezultă din practica judiciară privind aplicarea legislației referitor la încasarea despăgubirilor morale, cât și din faptul că prejudiciul moral parțial a fost recuperat prin însăși sentința de condamnare a inculpatului.

Soluționând chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat părții vătămate A.Furtuna, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia, a luat în considerație atât gravitatea cauzării suferințelor fizice și psihice părții vătămate, cât și date obiective care certifică acest fapt, și anume nivelul suportării suferințelor în urma vătămării corporale a acesteia, ținând cont de felul și gradul de vinovăție al inculpatului, consecințele survenite, starea familială și materială a părții vătămate și a inculpatului, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Prin urmare, soluția instanței de apel referitor la cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare de la inculpat în folosul părții vătămate în mărime de 50000 lei unul echitabil, suma încasată fiind capabilă să remedieze suferințele suportate de partea vătămată.

Totodată, Colegiul consideră corectă concluzia instanțelor de fond care, reținând dispozițiile art.1423 Cod civil, au admis acțiunea civilă parțial, în partea încasării prejudiciului material în sumă de 8830,26 lei, deoarece partea vătămată a prezentat înscrisuri ce atestă cheltuieli suportate doar în această mărime. Totodată, instanțele au conchis că partea vătămată nu a probat acordarea serviciilor medicale, care presupune o legătură de cauzalitate între vătămările corporale ușoare, survenite în cadrul aplicării actelor de violență din partea

inculpatului și anume, cele stabilite prin raportul de expertiză medico-legală nr.1062 din 15.05.2015 și tratamentul prescris de medic în vederea recuperării prejudiciului manifestat prin tratament, cheltuieli justificate pentru procurarea medicamentelor, acordarea serviciilor medicale anume în vederea restabilirii sănătății sau alte cheltuieli care au legătură cu tratamentul, soluție expusă detaliat și argumentat în hotărârea judecătorească (f.d.138-139, v.2).

Astfel, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală. Alte probleme de drept care ar afecta hotărârea în cauză nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele părții vătămate A.Furtuna și, potrivit legii, decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Comarnițcaia Elena în numele părții vătămate Furtuna Ana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui Clocicov Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 decembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu